TIEDOKSI

Vuoden 2022 taloustieteen Nobel-palkinnot pankkikriisien tutkijoille

Ruotsin Kuninkaallinen Tiedeakatemia kertoi 10.10.2022 päättäneensä jakaa taloustieteen Nobel-palkintona tunnetun ”Ruotsin valtionpankin taloustieteiden palkinnon Alfred Nobelin muistoksi” yhteisesti Ben Bernankelle (Brookings Institution), Douglas Diamondille (University of Chicago) sekä Philip Dybvigille (Washington University in St. Louis) heidän tutkimuksistaan pankeista ja rahoituskriiseistä. Tiedeakatemia mainitsee perusteluissaan, että ”tämänvuotiset palkinnonsaajat ovat merkittävästi parantaneet ymmärtämystämme pankkien roolista taloudessa, varsinkin rahoituskriisien aikana. Tärkeä tulos heidän tutkimuksistaan on tieto siitä, miksi pankkien kaatumisen estäminen on elintärkeää.”

Taloustieteellinen Yhdistys järjesti 28.11.2022 jo perinteeksi muodostuneen Nobel-seminaarin tämänvuotisten palkinnonsaajien työn taustoista. Seminaarissa alustivat Helsingin yliopiston työelämäprofessori Vesa Vihriälä ja Aalto-yliopiston professori Matti Suominen. Vihriälän esityksen aiheena oli ”Bernanke, rahoituksen välitys ja talouskriisit” Suomisen otsikko oli ”Diamond ja Dybvig – Nobel-palkinto tutkimuksesta pankkitoiminnasta ja pankkikriiseistä”. Tilaisuuden avasi Taloustieteellisen Yhdistyksen johtokunnan jäsen, professori Niku Määttänen.

Vesa Vihriälän ja Matti Suomisen esitelmät julkaistaan Kansantaloudellisen aikakauskirjan tässä numerossa.

Vuoden 2022 Eino H. Laurila -kansantulomitali Eero Lehdolle

Kansantulomitalilla nyt palkittu KTT Eero Lehto aloitti tutkijana Suomen Pankissa työskennellen pääosin rahapolitiikan osastolla ja sen jälkeen ekonomistina Kansallis-Osake-Pankissa. Pääosan urastaan hän työskenteli silloisessa Palkansaajien tutkimuslaitoksessa (nykyisin LABORE), jossa hänen ensimmäisenä tehtävänään oli sovittaa kansantalouden tilinpidon kehikko tutkimuslaitoksen ennustejärjestelmään.

1990-luvun puolivälistä alkaen Eero Lehto oli keskeisesti mukana talousennusteiden laadinnassa. Viimeiset kymmenen vuotta työurastaan Lehto toimi Palkansaajien tutkimuslaitoksen ennustepäällikkönä. Mitali luovutettiin hänelle Taloustieteellisen Yhdistyksen Nobel-seminaarissa 28.11.2022.

Tutkijana Eero Lehto on ollut erityisen kiinnostunut markkinoiden ja yritysten käyttäytymisestä. Hän toimi myös useita vuosia Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon asiantuntijaryhmän jäsenenä.

Eino H. Laurila -kansantulomitali on tunnustus merkittävästä työstä kansantaloudellisen tutkimuksen ja etenkin kansantalouden kuvausjärjestelmien kehittämisen, soveltamisen ja tunnettuuden hyväksi. Mitalilla halutaan edistää kansantaloudellisen tutkimuksen ja käytännön tilastotyön vuorovaikutusta.

Mitalin jaosta päättävät Ekonomiska Samfundet i Finland, Suomen Tilastoseura, Taloustieteellinen Yhdistys, Tilastokeskus ja Yrjö Jahnssonin Säätiö. Ensimmäisen mitalin

sai vuonna 1993 professori Eino H. Laurila mittavasta työstään Suomen kansantalouden tilinpidon kehittäjänä.

Vesa Vihriälä Valtion eläkerahaston puheenjohtajaksi

Helsingin yliopiston työelämäprofessori, VTT Vesa Vihriälä on nimitetty Valtion eläkerahaston (VER) hallituksen puheenjohtajaksi lokakuun 2022 alusta. VER on valtion laitos, joka aloitti toimintansa vuonna 1990. Sen tehtävänä on sijoittaa sille uskottuja varoja, joilla valtio varautuu tuleviin eläkemenoihinsa. VER:in sijoitusten arvo vuoden 2021 lopussa oli 23,6 mrd. euroa. Toimitusjohtajana on Timo Löyttyniemi.

Vihriälä on aiemmin toiminut mm. Finanssivalvonnan johtokunnan jäsenenä sekä Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen ja Elinkeinoelämän valtuuskunnan toimitusjohtajana. VER:in hallituksessa hän korvaa puheenjohtajan tehtävästä eronneen Jukka Pekkarisen.

Taloustieteellisen Yhdistyksen sihteeri vaihtui

Taloustieteellisen Yhdistyksen uudeksi sihteeriksi valittiin syyskuussa KTM Arttu Kahelin. Hän on taloustieteen jatko-opiskelija Aaltoyliopistossa. Kahelin kertoo, että hänen väitöskirjahankkeensa keskittyy työmarkkinoiden toimintaan ja palkanmuodostukseen Suomessa: ”Tutkin esimerkiksi, kuinka yritysten tuottavuuserot vaikuttavat palkkaeroihin yritysten välillä. Harrastan väitöskirjatyöni ohessa maastohiihtoa, kitaransoittoa ja romaanien lukemista”.

Sihteerin vaihtuessa yhdistyksen jäsenet kiittävät tehtävän edellistä haltijaa Tia Kurttia hänen työstään yhdistyksen palveluksessa poikkeuksellisina koronapandemian vuosina.

Datahuoneen johtajaksi Henna Laasonen

Syyskuussa perustetun VATT:n Datahuoneyksikön johtajaksi on valittu diplomi-insinööri Henna Laasonen. Hän on aloittanut tehtävässä marraskuussa 2022. Ennen aloittamistaan Datahuoneen johtajana Laasonen työskenteli yliaktuaarina Tilastokeskuksen Positiivinen luottotietorekisteri -valmisteluryhmän vetäjänä, minkä lisäksi hänen vastuullaan oli kansantalouden tilinpidon ja maksutaseen kehittämistehtäviä.

Nyt kolmivuotisen rahoituksen saanut Datahuone on VATT:n itsenäinen yksikkö, joka toimii yhteistyössä Taloustieteen keskus Helsinki GSE:n ja Tilastokeskuksen kanssa. Datahuoneen tavoitteena on tuottaa ajantasaisia rekisteritietoja hyödyntävää, aikaisempaa tarkempaa ja nopeatempoisempaa analyysiä yhteiskunnallisten ja poliittisten ratkaisujen vaikutuksista.

Datahuoneen taustalla on koronapandemian aikana vuosina 2021–2022 Helsinki GSE:n puitteissa menestyksellä toiminut Tilannehuonehanke, jonka tekemälle liki reaaliaikaiselle data-analyysille toivottiin laajasti saatavan jatkoa pandemian jälkeenkin.

ETLA:n ennustepäällikköksi Päivi Puonti

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen uutena ennustepäällikkönä aloitti lokakuussa VTT Päivi Puonti. Hän on työskennellyt Etlan ennustetiimissä jo vuodesta 2020 vastuualueinaan investoinnit, työllisyys ja julkinen talous. Puonti seuraa tehtävässä vetäjänä Markku Lehmusta, joka siirtyi syyskuussa 2022 Suomen Pankkiin. Viime kesänä Etla voitti Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun myöntämän vuoden 2021 talousennustaja -palkinnon.

Miten talous toimii -verkkokurssi julkistettu

Nuorten taloustaidot ja heidän tietonsa taloustieteen perusteista ovat viime aikoina olleet ajankohtainen keskustelunaihe. Vastatakseen omalta osaltaan tähän haasteeseen on Taloustieteen keskus Helsinki GSE julkaissut lukiolaisille ja muille toisen asteen opiskelijoille tarkoitetun ”Miten talous toimii” -nimisen avoimen verkkokurssin taloustieteen perusteista.

Verkkokurssi on jaettu seitsemään osaan. Luvuissa käsitellään talousjärjestelmiä ja niiden historiaa, markkinoiden toimintaa, investointi- ja pankkitoimintaa sekä talouskasvun ja suhdanteiden syntymistä. Temaattisessa Globaalit haasteet -luvussa käsitellään ilmastonmuutokseen, väestön ikääntymiseen ja digijätteihin liittyviä erityiskysymyksiä talouden näkökulmasta. Helsinki GSE:n mukaan tavoitteena on, että kurssin suoritettuaan opiskelijalla on hyvä yleiskäsitys talouden perusteista ja uusia työkaluja erilaisten yhteiskunnallisten ilmiöiden ymmärtämiseen.

Kurssi on laadittu yhteistyössä historian ja yhteiskuntaopin opettajien kanssa. Projektin akateemiseen ryhmään kuuluivat professorit Marko Terviö ja Juuso Välimäki Aalto-yliopistosta, emeritusprofessori Matti Pohjola sekä professorit Niku Määttänen ja Jukka Pirttilä Helsingin yliopistosta. Projektipäällikkönä Helsinki GSE:ssä on toiminut Jari Järvenpää.

Kurssi julkaistiin 14.10.2022 ja se löytyy osoitteesta https://www.talouskurssi.fi/

43. Kansantaloustieteen päivät pidetään Espoossa helmikuussa 2023

Perinteiset Kansantaloustieteen päivät järjestetään Espoossa Aalto-yliopiston kampuksella 2.-3.2.2023. Kansantaloustieteen päivät on suomalaisten taloustieteilijöiden merkittävin säännöllinen tapaaminen, joka on yleensä järjestetty vuosittain. Vuosien 2021 ja 2022 KT-päivät jouduttiin kuitenkin peruuttamaan Covid-19-epidemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi, ja edellisen kerran päivät pidettiin Tampereella helmikuussa 2020. Nyt järjestettävien 43. Kansantaloustieteen päivien plenum-esitelmän pitää professori Johanna Wallenius (Stockholm School of Economics). Hän on tunnettu mm. työn taloustiedettä koskevista tutkimuksistaan.

KT-päiville tarjottavien esitelmien submittointi on aikakauskirjan tämän numeron ilmestyessä jo päättynyt, mutta päiville ilmoittautumisten vastaanottaminen avataan joulukuun aikana. Lisätietoa on verkossa sivulla https://www.taloustieteellinenyhdistys.fi/kt-paivat/

Kansantaloudellinen aikakauskirja

www.taloustieteellinenyhdistys.fi

Ohjeita kirjoittajille

Kansantaloudelliseen aikakauskirjaan julkaistavaksi tarjottavat kirjoitukset lähetetään sähköpostin liitetiedostona (mielellään Word-muodossa) päätoimittajalle (juha.tarkka@hotmail.com).

Kirjoituksen otsikon tulee olla mahdollisimman lyhyt ja informatiivinen. artikkeleiden enimmäispituus on 6000 sanaa eli 20 liuskaa ykkösriviväliällä kirjoitettuna. Väitöskirjaesittelyiden enimmäispituus on 1200 ja kirja-arvostelujen 900 sanaa. Tiede ja tutkimus -osastoon tulevat artikkelit käyvät läpi vertaisarvioinnin Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) julkaisemien vertaisarviointia koskevien vaatimusten mukaisesti.

Kirja-arvostelussa tulee olla mukana tiedot arvosteltavan teoksen nimestä, tekijöistä, kustantajasta, painopaikasta ja ilmestymisvuodesta sekä sivumäärästä. Jos teos on ilmestynyt sarjassa, ilmoitetaan myös sarjan nimi ja teoksen numero siinä. Kirja-arvosteluista tulee sopia etukäteen toimituksen kanssa.

Julkaistavaksi tarjotuissa käsikirjoituksissa ei tule käyttää alleviivauksia eikä harvennuksia. Vieraskielisiä lainauksia tekstissä voidaan käyttää vain poikkeustapauksissa, silloinkin mahdollisimman lyhyinä. Varsinaiseen tekstiin sisältyvät alaviitteet numeroidaan juoksevasti. Otsikon jälkeen tekstiin lisätään max. 100 sanan tiivistelmä.

Kuvioiden ja taulukoiden tulee olla selkeitä, ja ne tulee sijoittaa käsikirjoituksessa oikeille paikoilleen. Ne otsikoidaan ja numeroidaan juoksevasti, kuviot ja taulukot erikseen. Molemmat tulisi toimittaa muokattavassa muodossa (mielellään Excel). Vaihtoehtoisesti voidaan kuvioista toimittaa myös aineisto ja mallikuva kuvion piirtämistä varten.

Viittaukset tekstissä merkitään seuraavasti:
”Kuten Easterly (2001) esittää…” tai erillisenä viittauksena lauseen tai kappaleen lopussa: (Easterly 2001) tai tarkemmin: (Easterly 2001, 55–58).

Lähdeluettelo sijoitetaan kirjoituksen loppuun otsikolla kirjallisuus. Luettelo laaditaan tekijän sukunimen mukaan aakkostettuna. Jos tekstissä on viitattu saman kirjoittajan useampaan julkaisuun, niin nämä laitetaan julkaisuvuoden mukaiseen järjestykseen. Mikäli julkaisut ovat samalta vuodelta, merkitään ne pikkuaakkosilla (esim. 2006a, 2006b).

Kirjallisuusluettelossa artikkelit aikakauskirjoissa ja toimitetuissa kirjoissa merkitään seuraavasti:

Bhagwati, J., Panagariya, A. ja Srinivasan, T.N. (2004), ”The muddles over outsourcing”, *Journal of Economic Perspectives* 18: 93–114.

Quah, D. (2001), ”The weightless economy in eco-nomic development”, teoksessa Pohjola, M. (toim.), *Information Technology, Productivity, and Economic Growth*, Oxford University Press, Oxford: 72–96.

Kirjat ja kirjamuotoiset raportit esitetään näin:
Easterly, W. (2001), *The Elusive Quest for Growth*, the MIT Press, Cambridge, Massachusetts.
Paasivirta, A. ja Valtonen, P. (2004), *Aloittavien innovaatioyritysten siemenrahoituksen ja palvelujärjestelmän uudistamisstrategia*, Kauppa- ja teollisuusministeriön julkaisuja 28/2004, Helsinki.

Työpapereiden malli on:
Koskela, E. ja Puhakka, M. (2006), ”Cycles and indeterminacy in overlapping generations economies with Stone-Geary preferences”, HECER Discussion paper No. 105.

Verkossa olevaan materiaaliin viitattaessa on ilmoitettava http-lähteen osoite ja päivämäärä, jolloin siihen on viitattu. Eesimerkki:
Varian, H., Litan, R. E., Elder, A. ja Shutter, J. (2002), *The Net Impact Study*, http://www.netimpactstudy.com/Netimpact_study_report.pdf (viitattu 16.5. 2006).

Kun käsikirjoitukset on taitettu kirjapainossa, niistä lähetetään vedokset oikoluettavaksi kirjoittajille. Kirjoittajan tulee korjata vedokseen mahdolliset kirjoitusvirheet sekä tarkistaa, että kuviot, taulukot, alaviitteet yms. ovat oikein ja oikeilla paikoillaan. tarkistus on syytä tehdä huolella, sillä toimitus ei oikolue vedoksia ja vastuu kirjoitusvirheistä jää kirjoittajille.

Tekijänoikeus
Kansantaloudellisella aikakauskirjalla on oikeus julkaista artikkelit sekä painetussa versiossa että verkkoversiossa. Tekijänoikeudet säilyvät kirjoittajalla avoimen julkaisemisen CC BY 4.0 -lisenssin mukaisesti.

Lehden aikataulu on vuosittain seuraava:

Lehden arvioitu ilmestymisajankohta
Nro 1 helmi-maaliskuun vaihde
Nro 2 touko-kesäkuun vaihde
Nro 3 syys-lokakuun vaihde
Nro 4 marras-joulukuun vaihde

Taloustieteellinen Yhdistys

Kansantaloudellista aikakauskirjaa julkaisee Taloustieteellinen Yhdistys. Taloustieteellinen Yhdistys on tieteellinen seura, jonka tavoitteena on taloustieteellisen tutkimuksen ja talouspoliittisen keskustelun edistäminen ja kehittäminen Suomessa.

JOHTOKUNTA

Puheenjohtaja:
KTT Matti Sarvimäki, Aalto-yliopisto (puheenjohtaja)

Varapuheenjohtaja:
KTT Heikki Lehkonen, Jyväskylän kauppakorkeakoulu (varapuheenjohtaja)

Muut jäsenet:
KTT Sanna Huikari, Oulun yliopisto
VTT Mauri Kotamäki, Finnvera
VTT Annika Lindblad, Suomen Pankki
PhD Niku Määttänen, Helsingin yliopisto
VTT Tanja Saxell, VATT
PhD Laura Vartia, Valtiovarainministeriö
KTT Hanna Virtanen, Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

Sihteeri:
Arttu Kahelin
Helsinki GSE
PL 17
00014 Helsingin yliopisto
puh. 050 526 4018
sähköposti: sihteeri@taloustieteellinenyhdistys.fi

Kansantaloudellisen aikakauskirjan tukijoina ovat:
Liikesivistysrahasto
Jenny ja Antti Wihurin Säätiö
Yrjö Jahnssonin säätiö
Valtion julkaisuavustus
Suomen Pankki

Lisätietoja osoitteessa www.taloustieteellinenyhdistys.fi.

Grano Oy 2022